

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 20.

16de mai 1897.

23de aarg.

Paa besøg.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstid. I pakker til en adresse paa over 5 eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar erpeditjonen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

De unge korsfarere.

(Fortættelse.)

Gud har hørt din bøn", sagde han, "Pietro og Andreas var i eftermiddag indom og spurgte efter dig. De mener at være komne paa bøn efter din søster. Endnu turde de intet bestemt sige og fortalte heller intet nærmere om sagen. Men de havde nu ialfald noget bestemt at holde sig til og vilde have dig med. Vi maatte forresten ikke snakke om det, da Andreas mente, at pigen var i slette hænder, og at det kunde blive farligt for hende, hvis I ikke gif forsigtig tilberets."

Bertels hjerte hoppede, som om det vilde sprænges. Han kunde ikke faa et ord frem; han var et øjeblik ligesom bedøvet af glæde og angst. "Gud være lobet!" udbrød han med bevæget stemme, mens han fulgte den gamle ind.

* * *

I en trang gade ikke langt fra havnen laa et temmeligt forfaldent hus. Det var rigtig en armødens bolig. En flot skidne bøn tumlede sig larmende omkring trappen.

Paa en bænk foran huset sad to kvinder i fillede klæder og med fine smaa børn paa fanget. De holdt paa at sladre om sine naboer og lod børnene støje og larme saa meget de vilde.

Nogle gutter sloges saa voldsomt, at en gammel mand kom styrrende over gaden for at stille dem ad.

Da han havde gjort dette, gif han hen til de unge koner og begyndte at klage over de daarlige tider. Der havde i det sidste været saa faa korsfarere, som kunde skaffe fortjeneste.

"Na, en mand som du, Josef, forstaar vel at skaffe dig fortjeneste, om tiderne er aldrig saa daarlige", svarte en af konerne noget ondskaabsfuldt.

"Ja kanske, naar bare du, Lukretia, vilde vise mig, hvor jeg skulde faa denne fortjeneste. Det er ikke alle, som er saa heldige som dig, at de kan sidde med hænderne i skjødet foran huset hele dagen igennem", svarte den gamle med katagtig venlighed. "Forresten synes jeg", fortsatte han, "at det ikke vilde være for meget forlangt, om du passede lidt bedre paa din slingel af en søn, saa han ikke slog andre folks børn tilblods."

"Hvis jeg behøver dit raad, skal jeg sige dig til", svarte den unge kone ærgerligt. "Dit dyrebare barnebarn fortjente sikkert rigtig godt, at min gut gav ham en dragt prygl."

"Di stille, Lukretia", hvistede den anden kone til hende, "huff paa, at han er en farlig mand at blive ubemærket med."

Men Lukretia hørte ikke paa hendes advarsel. Det kunde ikke negtes, at hun lod sine børn vokse op uden at bekymre sig for deres opdragelse, og alligevel var hun som en tirret løvinde, hvis nogen vovede at sige et ondt ord om dem.

Med øine, som lynte af forbitrelse, saa hun paa den gamle mand. "Tag dine barnebarn", sagde hun, "med dig ind og sæt dig paa kisten, hvori du gjemmer din syndeløn. De slipper da at løbe om paa gaden og faa prygl for sine galstaber. Den lyslokkede pige kan jo passe dem, indtil næste stib bringer dine hjælpere tilbage fra Afrika, saa du kan tjene gode penge ved at sælge hende som slavinde til de vilde hedninger. Eller mener du, at jeg ikke kender dit liv, din gamle synd? Og alligevel er du uforfæmret som en tyrk og vover at skjælde ud ærlige folks børn."

Ordene løb som en fos ud af den forbitrede kvindes mund. Til sidst stansede hun aldeles forpusten og begyndte at lege med sit barn, som om hun aldeles havde glemt den forhadte nabos nærværelse.

Denne stod foran hende som et rovdyr med lynende øine og fremstrakt hoved og udstødte nogle forfærdelige eder, som imidlertid Lukretia ikke syntes at bryde sig det mindste om. Hun havde faaet lettet sit hjerte og engang sagt den gamle klettring sandheden rigtig ordentlig. Hun følte en tilfredsstillelse derved og lovede sig selv, at hvis den gamle paa ny forsøgte at være grov, skulde han faa høre det om igjen. Hvad brød hun sig om, at han hadede hende og

søgte at gjøre hende ondt? Vovede han at skade hende, skulde hun nok vide at gjøre gjengjæld.

Det var ingen hemmelighed for naboerne, at gamle Josef i al stilhed drev slavehandel med børn, som han sendte til Afrika. Men han var listig som en ræv og havde altid forstaaet at slippe for at falde i øvrighedens hænder. At handle med børn var noget, som vilde bringe en meget alvorlig straf; men der var ingen, som meldte ham, og det var desuden i en raa, grusom tidsalder, han levede.

Josef forstikrede høit og lydelig, at han var det frommeste menneske i verden og Lukretia den skjændigste Løgnerinde i hele kristenheden, og at hun fortjente at blive slået for øvrigheden og pistet rigtig ordentlig. Og saa gik han sin vei.

Lukretia saa leende efter ham.

„Nu har jeg gjort ham bange“, sagde hun til sin veninde.

„Er du sikker paa, at det er sandt, hvad du sagde?“ spurgte denne.

„Ja det er vist“, var svaret. „Mere end et af de stakkars børn, som var med i barnekorstoget, har Josef og Fredrik, som er ligesaa ond som sin far, sendt til Afrika. De staar i forbindelse med en slikskaptain og den rige kjøbmand Bernoni, hos hvem Fredrik er dørbogter. Men ingen tør snakke høit om det. Gamle Bernoni er saa umaadelig rig, og hans arm rækker langt.“

„Er virkelig den pene lyslokkede pige i denne stakkars hænder?“ spurgte den anden forfkrættet.

„Ja, jeg har selv seet hende. Det var sent en aften, at hun blev bragt ind til ham“, fortalte Lukretia ivrig. „Jeg saa i maanestinnet især saa godt hendes lange deilige haar. Hvorfor skulde endelig disse sturke komme med hende om natten og siden holde det hemmelig, at hun er der i huset? Sagen er, at han vil sælge hende, som han har gjort med mere end et barn før. Tror du, at der findes spor af barnhjertighed og frygt for Gud hos dette umenneske? Nei, da kjender du ham daarlig. Stakkars barn! Naar hun er i Afrika, vil hun for silde erfare, hvorledes den gamle kjeltring har narret hende med sit snak om den hellige grav og korsfarernes hær, som han lover at bringe hende til.“

Maria — saa hed den anden kvinde —

stirrede taus frem for sig, og greben af dyb forfærdelse trykkede hun sit barn tættere ind til sig; hun var en høi smuk kone, nogle aar yngre end Lukretia, og den lille var hendes førstefødte. Hun var ikke bedre klædt end den anden, men trods de smudsige filler, der slang om hende, var der et langt anderledes behageligt udtryk i hendes ansigt — det var saaledes i dette øieblik præget af dyb medlidenskab, og der var taarer i hendes mørke øine.

Hun greb heftig Lukretias arm. „Kom, vi maa søge at redde den fremmede pige“, sagde hun.

Lukretia saa sig forfkrættet om.

„Er du gal?“ hviskede hun halvhøit.

„Det vilde være at vove livet. Nei vi kan ligesaa godt lade være at tænke paa noget saadant.“

Maria saa bedrøvet ned. Hun følte en svag frykten gjennemtrænge sig, skjønt det endnu var stegende varmt.

„Hys — se der! Saa du det mistænkelige ansigt?“ hviskede Lukretia og pusede til Maria.

Begge saa henover mod Josefs hus, hvor idetsamme en ung mand forbandt gennem døren.

Ikke længe efter kom han ud igjen sammen med Josef, der syntes at have noget meget vigtigt at tale med ham om. Til sidst skyndte den fremmede sig bort i den modsatte retning af den, hvorfra han var kommen.

„Dette betyder noget“, hviskede Lukretia og begyndte at kysse og klappe sit barn, forat Josef skulde indbilde sig, at hun intet havde seet.

„Hvad mener du?“ hviskede Maria.

„Jeg gad vide om stibet er kommet, og om kanske den stakkars pige skal bringes ombord. Det kan godt hende, at den gamle kjeltring allerede vil saa hende bort nu i aften.“

Maria kørkede sig og drog et dybt suk. Endnu engang nævnte hun noget om, at de kanske alligevel burde gjøre noget for at frelse den uhykkelige. Men Lukretia vilde ikke indlade sig derpaa. Hun kunde nok ærgre Josef og more sig ved at vise sin foragt for hans skjændige haandtering, men mere vovede hun heller ikke, selv om der var mulighed for at redde et menneske fra den sikre fordævelse. Man var i hin tid saa vant til raaheder og volds handlinger

God bedstemama

Swømmende eborner.

mod næsten, at hun ligesom saa mange andre var rent sløvet i saa henfeende. Hun pleiede at trække paa skuldrene og lade alt gaa sin jevne gang, naar ikke et og andet undertiden kunde bringe hendes varme blod til bruse ud i voldsomme vredesudbrud. Men disse havde lidet at betyde; det vidste ogsaa Josef saa godt. Naar hun havde faaet skjældt ham ud rigtig tilgavn, var hun fornøiet; hendes retfærdighedsfølelse gik ikke længere. Og ellers havde hun en saa magelig natur, at hun helst vilde faa være i uforstyrret ro.

Ogsaa Maria vidste dette. Og det var med bedrøvet hjerte, hun reiste sig for at vende tilbage til sin tarvelige bolig med sit barn. Hendes mand var ude paa fiskeri.

* * *

I et lidet kammer i bagstuen af Josefs hus stod en slank, høi pige ved vinduet. Solen sendte sine straalere ind i det lave trange rum og kastede sit skær over den unge piges lange lyse haar.

Lutretia vidste godt bested. Hvad hun havde fortalt sin veninde, var bogstavelig sandt. Det var den fremmede pige, der om natten i al stilhed var bragt til Josefs hus, som stod der ved vinduet. Blændet af den nedgaende sols straalere forlod pigen med trætte, langsomme skridt vinduet. Hendes ansigt var blegt; det var ikke vanskeligt at se, at hun først nylig var kommet op efter en alvorlig sygdom. Træt gik hun bort til sin seng i et hjørne af kammeret og satte sig paa sengekanten, sørgmodig og magtesløs.

Det vilde være vanskeligt i denne blege, magre stillelse at gjenkende den kjælle, livsfriske Valborg, der paa Tanburg havde sprudlet saa af mod og munterhed. Og dog var det hende, som sad der saa træt og nedbrudt. Hun hendes øine var endnu de samme, og ud af dem lyfte endnu mod og viljekraft.

Hun havde ventet at skulle dø, da hun efter de store anstrengelser var naaet syg og elendig frem til Genua og havde mistet al tro paa noget heldig udfald af forstoget. I ugevis havde hun ligget viljeløs paa sygeleiet. Men tilsidst var hun endelig begyndt at bedres. Den gamle mand, som havde bragt hende til sit hus, havde sagt, at han vilde bringe hende ombord paa et skib, som skulde føre hende til det hellige land. Hun mente, at han maatte være en from kristen, som gjerne vilde virke for Guds riges sag. Val-

borg havde han hidtil bare vist hende venlighed. Han havde bragt hende mad, og hun slap at arbejde det mindste og kunde ikke klage paa nogen maade. Alligevel følte hun en vis frygt for den gamle, om hun end ikke var sig dette klart bevidst. Hendes ønske nu var at komme til den hellige grav for at kunne dø der. Al, hvor hun længtes efter at lukke sine trætte øine, som havde seet saa meget skrækkeligt paa veien til Italien.

Mens hun sad der, blev døren aabnet, og Josef kom ind og satte sig paa en trækrak i nærheden af sengen; der var noget ved hans væsen, som mindede om en kat.

Valborg saa spørgende paa ham og træt sig ubilkkaarlig lidt tilbage. (Fortf.)

Glasset.

Vil De være saa god at give mig et glas vand?" spurgte den lille Martha Birén, idet hun aabnede fru Bloms skjælkendør og ligede ind. Hun troede, at den gamle frue selv var derinde; men hun saa kun en liden pige, som var i færd med at gjøre rent, og som straks tog et glas og satte det paa bordet. "Jeg har nylig hentet en spand frisk vand", sagde hun og fyldte glasset, "saa det er ganske friskt og koldt."

Martha takkede venligt og drak med velbehag det kolde vand. Saa spurgte hun: "Ljener du hos fru Blom?" "Jeg ved det ikke rigtig endnu, jeg er her paa prøve i denne uge; jeg har været paa fattighuset, men nu er jeg stor nok til at tjene mit brød selv. Jeg haaber, at fru Blom lader mig blive, jeg har det saa godt her." "Hvad hedder du?" "Jeg heder Lina Frederiksen." "Fru Blom beholder dig nok, det er jeg sikker paa", sagde Martha, og med en venlig hilsen løb hun atter bort. Hun havde meget travelt; hun skulde nemlig spille bold med nogle af sine kamerater. Nu mødte hun Emma Helmann, som svingede med sin hat og saa ud til at have det meget varmt. "Jeg er saa tørstig, Martha, at jeg ikke ved, hvad jeg skal gjøre." "Jeg skal skaffe dig noget vand", sagde Martha glad, "af fru Bloms nye tjenestepige fik jeg nylig et glas vand", og begge pigerne løb tilbage til fru Blom. Skjælkendøren stod aaben, og der var ingen at se; men glasset stod endnu paa bordet og

vandspandet ved fiden af. Martha drak selv et glas til. „Skynd dig“, sagde Emma, „ellers kommer vi for sent.“ Martha satte glasset paa bordet, men saa nær ved randen, at det faldt ned paa gulvet og gik istykker, inden pigerne var komne udenfor døren. „Hvad har jeg gjort?“ udbrød Martha forskrækket. „Kom du bare“, sagde veninden og greb hendes haand; „ingen har jo seet, at du har gjort det.“

Martha fik ikke tid til at tænke sig om, og hun fulgte veninden, skjønt hun havde en fornemmelse af, at hun ikke handlede rigtig. „Nei, jeg leger ikke mere“, sagde hun pludselig til sine kamerater, „jeg er meget kjed over, at jeg maa gaa hjem, men jeg er ikke rigtig rask.“

Der var kun et menneske i hele verden, som kunde sige hende, hvad der var rigtigt, og det var hendes kjære, gode mor. Hun gik da hjem til hende og fortalte det hele. „Min kjære lille Martha, du skal straks gaa til fru Blom og fortælle hende, hvorledes det hele er gaaet til, og du kan tage et af mine glas med dig og sige, at du vil erstatte glasset, og hilse hende saa mange gange fra mig.“

Opmuntret ved moderens ord følte Martha sig lettere om hjertet. Hun tørrede sine øine, tog glasset og skyndte sig til fru Blom. Men da hun stod ved døren og skulde til at ringe, tøvede hun. Indenfor hørtes en højrøstet stemme og en sagte hullen. Fru Blom sagde: „Glasset kan da ikke være gaaet itu af sig selv. Hvis du aabent og ærligt havde sagt til mig, at du havde slaaet det itu, saa havde jeg vel skjændt paa dig; med det havde ikke været saa slemt; men at du kommer med saadanne usandheder og skyder skylden paa min skaffars kat, det er for meget. Og hvem kunde saa have været inde og slaaet glasset itu, mens du var ude?“

„Det har jeg, fru Blom“, sagde Martha, idet hun rask traadte ind, „først gav Lina mig et glas vand, fiden var jeg herinde med en af mine kamerater, og saa drak vi begge to. Men i hastverk har jeg vist ikke sat glasset ordentlig paa bordet, for det faldt ned. Her har jeg et andet glas fra mor istedenfor det, jeg slog itu, og jeg beder Dem saa mange gange om forlæbelse.“

„Du behøvede ikke at give mig noget andet glas“, sagde fru Blom, men hun tog det alligevel og satte det ind i skabet.

Da Martha var paa hjemveien, hørte hun nogen løbe efter sig. Det var Lina.

„Det var pent af dig, Martha, at du kom tilbage“, sagde hun, „de fleste vilde have gaaet deres vei.“ „Ja, men det gjorde jeg jo ogsaa“, sagde Martha sagte. „Ja, men du kom tilbage“, vedblev Lina alvorlig, „og derved blev jeg fri for at komme tilbage til fattighuset. Jeg takker dig af hele mit hjerte.“ „Og, mor“, sagde Martha senere, „Linas stemme lød næsten som en bøn, jeg glemmer den aldrig.“

En missionsbøn.

Ved det londonste missionselskabs hundredaarige jubilæumsfest sagde en taler, at han ofte havde ærgret sig over, naar der ved missionsmøder blev bedt om, at Herren vilde aabne døre for missionen, da man dog faktisk i de sidste tredive aar havde kunnet prædike evangeliet for saa mange millioner mennesker. „Det er ikke at bede. At bede er at begjære noget man ikke har. Aabne døre har vi. Lad os derfor iaar bede: „Herre, aabne min pengepung!“

Lad børnene tidlig komme i Herrens hus!

Mangt et menneske er i sine senere aar draget kraftig tilbage til Gud ved tanken paa fædrehjemmets søndage og famlingen i Guds hus. Palmer fortæller, at man i hans fædrenejhem slet ikke vidste af andet end at overbære gudstjenesten søndag formiddag og katekisationen søndag eftermiddag; han tilføjer, at han kan ikke erindre, at han nogen gang blev tvungen til at gaa, men heller ikke, at han uden nogen særegen grund undlod at gaa.

Det er lettere at vække ærgjerrigheden end pligtfølelsen. Men ærgjerrigheden, som er hærdet i sieblikkets ild, er et sprødt skaal, som springer i stykker i det afgjørende sieblik. Pligtfølelsen derimod møjfommelig tilberedt under mange hammerslag, er en seig klinge, som udholder hugget.

En hare vol'er en konges død.

To norske konger har faaet tilnavnet "den gode." Den ene var Haakon Adelfsteinsfostre, den anden var Magnus, Olav den helliges søn. Begge disse konger var ogsaa mere end almindelig elskede af sit folk; med sterke udtryk skildres den Landesorg, som deres frembragte.

Haakon den gode faldt i en kamp, medens Magnus den gode døde som følge af et ulykkestilfælde.

Som bekendt var Magnus ogsaa konge i Danmark, der skylder ham stor tak for den tapperhed, hvormed han forsvarede landet i kampen paa Lyrskog-heide mod venderne.

Men blot fire aar efter dette berømte slag skulde denne unge, kjække og vakre konge komme til at vandre bort. I kampen paa Lyrskoghede havde ikke vendernes vaaben kunnet fælde ham, skjønt han uden brynje styrkede frem foran sine frigere, uden at bryde sig om den fare, han udsatte sig for. Men ham, som vendernes spyd ikke kunde fælde, skulde en hare komme til at volde døden.

Det var paa Sjælland. Haren sprang frem, netop som kongen red forbi; hans heft blev skræmt og kastede sin rytter af, saa han styrkede mod en træstubbe. Haardt saaret maatte han bæres ombord paa sit skib. Og han skulde ikke komme til mere at gjense sit fædreland; han døde ikke længe efter ombord som følge af det ulykkelige fald. Det var den 25de oktober 1047. Han var da ikke mere end 24 aar gammel.

Hans lig blev bragt til Nidaros, hvor det blev lagt i en sølvkiste og begravet i den samme kirke, hvor hans fader hvilede.

Bekjendt er den gamle Einar Tambar-skjalvers hjærlighed til den unge konge; det var ham som bragte hans lig til Norge,

skjønt Harald Haardraade vilde have ham til strafs at hjælpe sig med at vinde Danmark. "Jeg vil heller," sagde han, "følge kong Magnus død end enhver anden konges levende."

Lidt om ekornet.

(Med billede.)

Ekornet holder sig helst væk fra vandet; men naar de først vover sig udi det, er de ganske flinke til at svømme. Det kan man se af vort ene billede idag, der viser et landskab i russisk Lapland med en del svømmende ekornet.

I Rusland og Sibirien findes der en masse ekorn, og handelen med disse dyrs graa vinterpels — graaverk, som den kaldes — er af stor betydning. Men man har dem ogsaa i de varme lande. Børnene i Syd-Europa glæder sig ligejaavel ved det livlige vakre dyr som de smaa i vort hvide Norden. Og baade i Asien og Amerika er der ekornet om end ikke altid af samme slags som vore. Nede paa de østindiske øer er der en sort, som ikke er stort større end en mus.

Opl. paa billedgaade i nr. 18.

„Karl øver sig i at regne.“

Bogstavgaade.

1 2 1 2 er 10 11 12. 8 7 13 4 er en bekjendt have. 1 5 6 et lidet dyr. 6 9 8 13 4 kan ofte være blød som 12 5 4. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 er en norsk konge.

Billedgaade.

1 v

nl

10 r d 1 24 kg.